

BEAGLE RAZISKUJE GOZD

IZOBRAŽEVALNA SLIKANICA
ERASMUS+ PROJEKT BEAGLE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BEAGLE izobraževalna slikanica

Beagle raziskuje gozd

Avtorja

Antonio Kovačević & Marija Kragić

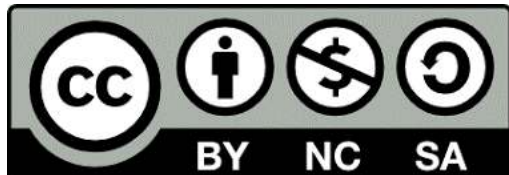
Fotografije in oblikovanje

©Pixabay/Pexels/UIHere

©Canva

Avtorske pravice

Gradivo se lahko uporablja v skladu z licenco Creative Commons; vrsta licence. Priznanje avtorstva - Nekomercialno - Deljenje pod enakimi pogoji.

Omejitev odgovornosti

Izvedba projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina publikacije je izključno odgovornost avtorjev in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije. Dokument odraža zgolj stališča avtorjev, zato Komisija ni odgovorna za njegovo vsebino, informacije v njem ter njihovo uporabo.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AGENCY FOR
MOBILITY AND
EU PROGRAMMES

beagle
Bioethical Education
and Attitude Guidance
for Living Environment

Kazalo

- Uvod _____ 3
- Pojasnilo _____ 6
- Beagle raziskuje gozd _____ 7
- Metodologija _____ 27
- Kratki primeri dejavnosti _____ 33

Uvod

V rokah držite drugi intelektualni rezultat projekta BEAGLE - Bioetična vzgoja in naš odnos do živega okolja. V projektu smo v okviru programa Erasmus+ združeni partnerji iz Hrvaške, Slovenije, Italije in Grčije s skupnim ciljem spodbujanja k bioetični vzgoji, razvijanju kritičnega mišljenja in splošnega spreminjanja odnosa do in boljšega razumevanja našega okolja, v katerem živimo.

Prva stvar, ki jo lahko opazite ob odpiranju te slikanice, je, da v njej ni slik! Naš namen je namreč bil ustvariti edinstven učni pripomoček - takšnega, ki lahko služi tako učencem oz. učenkam kot učiteljem oz. učiteljicam. Tako je ta slikanica ustvarjalno didaktično orodje s poučnimi zgodbami in spremljajočimi vprašanji za razpravo, v katero lahko sami dodamo ilustracije. Je platno, na katerem se lahko učenci in učenke svobodno izražajo in se neposredno vključijo v ustvarjanje zgodbe.

Za lažje delo s slikanico podajamo tukaj še nekaj pojasnil in navodil. **Na levih straneh** boste našli zgodbo, ki sledi našemu malemu kužku Beaglu na njegovi pustolovščini. Besedilo vključuje vrsto (bio)etičnih vprašanj, problemov ali nalog, s katerimi lahko spodbudimo učence k dodatnim dejavnostim (risanje, razpravljanje, zamišljanje, igranje vlog itd.)

Medtem ko so leve strani namenjene branju in poslušanju, besednemu izražanju, kritičnemu razmišljanju in skupinski razpravi, so **strani na desni** prazne oziroma zasnovane za likovno izražanje. Nedokončane strani na desni strani učence in učenke opominjajo na to, da so tudi oni pomemben del naše okoljske zgodbe. Zgodbo lahko spremljajo z lastnimi ilustracijami. Podanim predlogom lahko sledijo ali pa tudi ne ter ustvarjajo po navdihu.

Na koncu je kratko predstavljena **metodologija** in **del dejavnosti**, ki smo jo razvili v okviru učnih gradiv.

Pojasnilo

Izobraževalna slikanica "Beagle raziskuje gozd" je oblikovana kot interaktivni večnamenski didaktični pripomoček. Slikanica je prostodostopna na spletu v PDF obliki in, če želite, si jo lahko tudi iztisnete.

Upoštevajoč okoljsko sporočilo, ki ga želimo prenesti, je pomembno omeniti, da za izvedbo dejavnosti v učilnici ne potrebujete nujno iztisniti celotne slikanice!

Zgodbe in vprašanja lahko podajate prosto ali s pomočjo projektorja. Kreativne dejavnosti in naloge, ki sledijo zgodbi, pa se lahko riše, piše, izraža tudi na drugačne načine ustvarjanja, uporabi se lahko npr. glino, že uporabljen papir ipd.

Za več informacij o projektu BEAGLE in drugih učnih pripomočkih obiščite spletno stran:

www.beagleproject.eu

Uvod

Dragi bralec/ka,
morda se sprašuješ,
se s to slikanico čudno spogleduješ.
Zakaj ni slik, ali je to kakšen
trik?

Tu ni nobenih slik,
to je jasno kot beli dan!

Dobro dragi bralec/ka, ne hudi se
preveč,
v slikanici najdeš tudi prazen
prostor, kjer boš risal in pisal in ta nikakor ni odveč!

V slikanico lahko rišeš, pišeš o
živalih, rastlinah in različnih deželah tega sveta,
morda tudi takšnih, ki jih nihče
drug ne pozna!

Pograbi torej barvice, voščenske ali
tudi kos lepenke,
uživaj na potovanjih in ob novih
znanjih, ki jih bosta s kužkom Beaglom spoznala
in se ob tem nič ne bosta bala!

Prva pot vodi preko mest, gora in
voda vse do temnih in ogromnih gozdov,
kjer se skriva tvoj prvi ulov.

Beagle raziskuje gozd

Naš kuža Beagle je radoveden zelo, včasih preveč in zato ga stane hudo.

Ne trpijo samo tačke po dolgih urah hoje, ampak mu tudi srce več isto veselo ne poje...

“Ko sem potoval čez mesta sem videl grozovite stvari!

Tako sem besen, tako razočaran na ljudmi!”

Vprašanja:

- *Kaj vse je Beagle videl, da ga je spravilo tako slabo voljo?*
- *Če bi Beagle obiskal vaše mesto ali kraj, kaj vse bi lahko tam videl? Kaj bi ga razžalostilo in kaj razveselilo?*
- *Kako ljudje ravnamo z okoljem?*

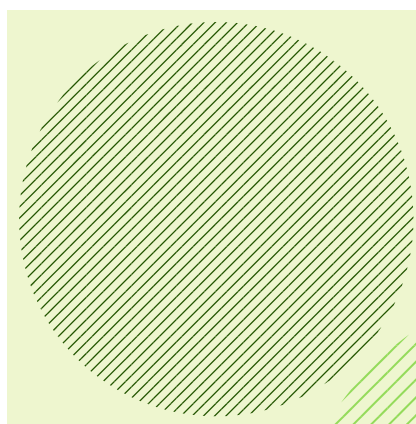
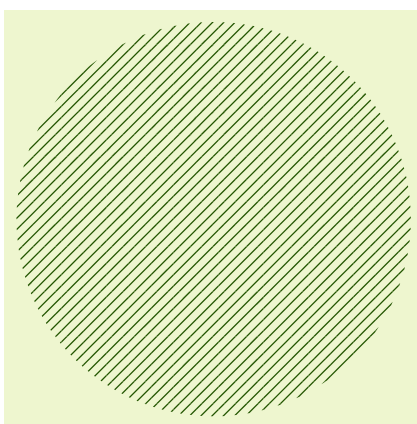
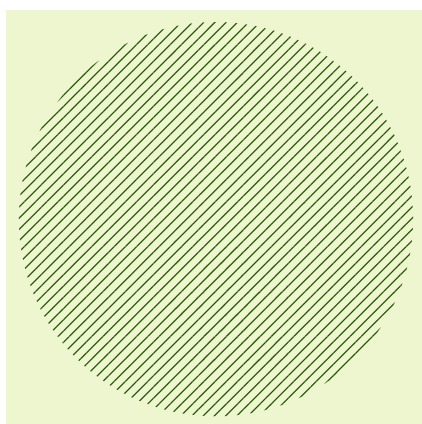
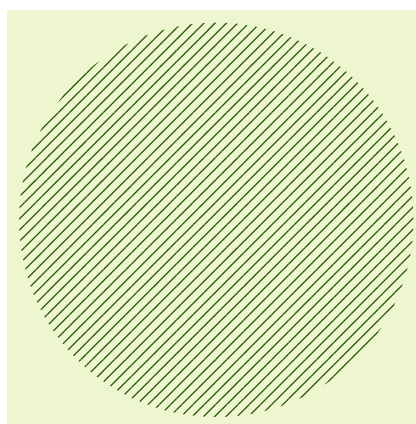
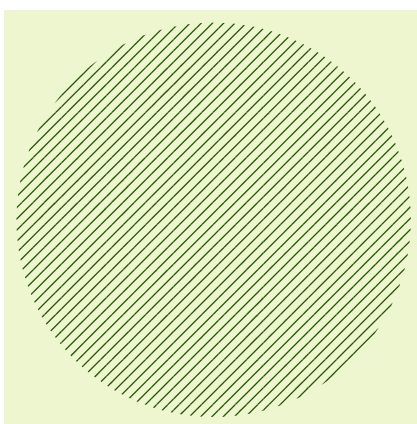
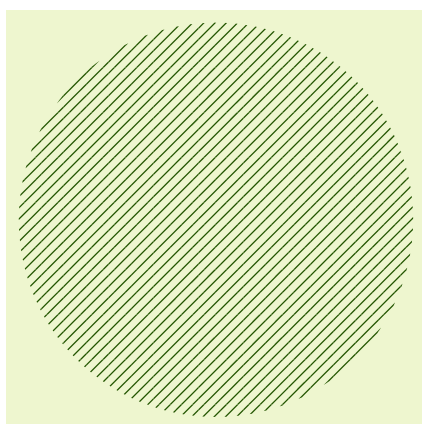
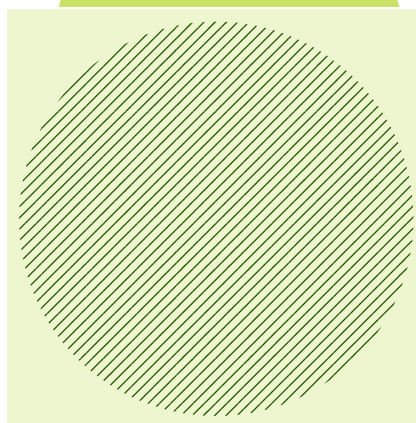
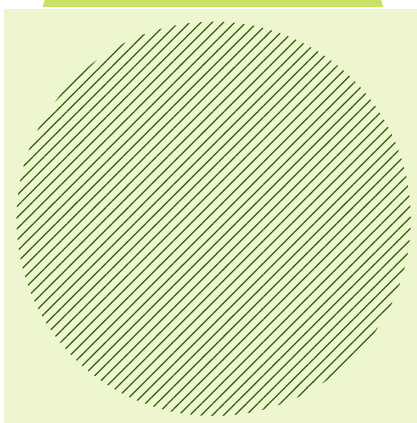
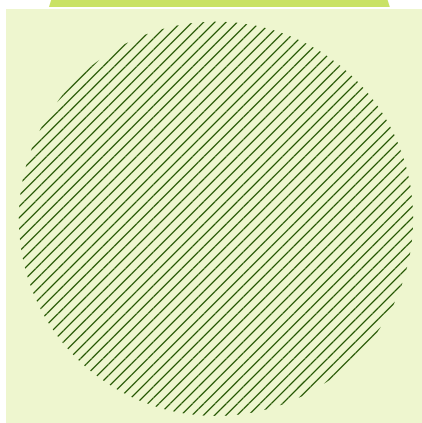
Naloga 1: recikliranje

Na koncu slikanice (na strani 34) boste našli različne slike smeti. Pomagajte kužku Beaglu počistiti mesto tako, da izrežete te smeti in jih prilepite tukaj v ustrezen koš za ločevanje in recikliranje.

PAPIR

PLASTIKA

BIOLOŠKI

Naš kuža Beagle je razmišljal dolgo in globoko, kaj bi lahko naredil, da bi pomagal naravi, da bi rešil svoj dom.

Ali si mu pripravljen/a ponuditi roko in reči: Bom!

“Vem, kaj moram storiti! Najprej se moram dobro o naravi in planetu Zemlja poučiti! Nato bom znanje delil in ga ne v svojo hišico skril.”

“Zato te prijatelj dragi še enkrat vprašam, ali prideš z menoj, saj bo potovanje hitrejše in lažje, če bom s teboj?”

Vprašanja:

- *Kako si lahko pomagamo z znanjem o Zemlji?*
- *Se vam zdi, da odrasli vedo dovolj o okolju? Ali se o tem dovolj pogovarjajo med seboj?*
- *Ali se želiš kaj novega naučiti o okolju? Kaj in zakaj?*

Naloga 2: risanje

*Kaj ti v tvojem življenju predstavlja narava?
Razmisli in to spodaj nariši.*

Beagle se poda na pot,
zanese ga v gozd, išče gospo sovo,
pregleda vsak kot.

“Sove so pametne, pravijo ljudje,
čeprav so zelo uporabni tudi moji zobje.”

“Sove ne najdem.”

“Ni je doma!” se tam Beaglu iz lista
roga ena majhna mravljica.

“Sove danes ni tukaj,
še globlje v gozd pokukaj!”

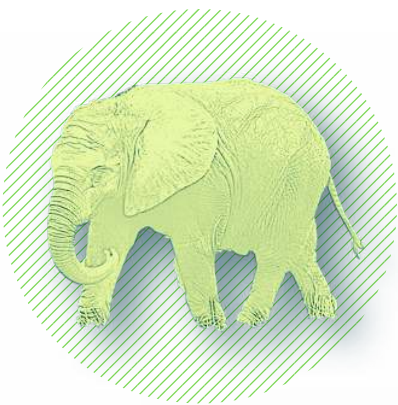
Vprašanja:

- *Zakaj pravimo, da so sove pametne?*
- *Kaj pa lastnosti drugih živali? Katere so?*
- *Kam bi lahko sova odletela? Kaj veš o sovah?*

Naloga 3: razmišljanje

Poimenuj 5 živali na spodnjih slikah, nato pa jih poišči v mreži črk ter jih obkroži!

Q E T Z M P J D
G J L O E L E M
B M W R D B L U
S F S O V A E C
S L O N E A N A
N J E J D R A S

Beagle se zahvali hudomušni mravlji
in odpravi se naprej,
hodi po gozdu, ki se zdi brez mej.
Počasi nad gozd spušča se noč,
treba bo poiskati prenočišče,
zato potrebuje pomoč.
Nikjer ne najde pomoči, a v temni
krošnji zagleda par oči.

“Sova! Ti si! Iskal sem te povsod,
do noči, želel sem te najti, ker sem potreben tvoje pomoči!
Zakaj si se skrivala, zakaj nisi doma?
Povej mi, kje si bila?”

“Dragi Beagle,
moj dom je bilo prečudovito drevo,
visoko segajoče v nebo.
Potem pa nek dan prišli so ljudje
in priznam, da bi mi
takrat prav prišli tvoji zobje.
Uničili so moje drevo,
ves gozd in ostalo je le
odprto nebo.
Bežala sem dolgo,
bilo je težko,
zdaj sem na varnem,
a mi je še vedno hudo.”

Vprašanja:

- *Zakaj ljudje uničujejo gozdove?*
- *V kakšne namene ljudje uporabljajo drevesa in za kaj uporabljajo les?*
- *Kje lahko ti prepoznaš, da uporabljaš nekaj lesenega?*

Naloga 4 - risanje:

*Uboga sova je izgubila svoj dom. Predstavljaljaj si najlepši kraj,
kjer bi lahko prebivala.*

Nato spodaj nariši ta nov dom za sovo.

“Sova, povej mi zakaj?
Ali ne vedo, da drevesa dolgo ne
zrastejo nazaj?”

Tudi sova je bila zmedena, ni imela
odgovora zakaj,
vedela je le, da je izgubila svoj
dom, svoj raj.

Vseeno je želela nekaj storiti
in tako ji je prišla na misel ideja,
da je potrebno ljudi poučiti!

“Če se bodo ljudje o naravi učili, o
njej razmišljali, govorili,
bodo, namesto da uničujejo gozdove,
nova drevesa posadili.”

Vprašanja:

- Ali se vam zdi, da ljudje dovolj skrbimo za gozdove?
- Ali lahko namesto lesa uporabljamo kaj drugega?
- Kaj lahko naredimo, da ohranjamo gozdove?

Naloga 5: raziskovanje

Ali si že kdaj opazil(a) kakšen znak, logotip ali sliko na plastenkah, papirnatih škatlah ali drugih izdelkih, ki ponazarja možnosti recikliranja ali pa poziva k ohranjanju čiste narave? Poišči takšne izdelke in se z drugimi pogovori, kaj ti znaki predstavljajo. Nato lahko te znake tukaj prerišete ali izrežete ter prilepate.

“Prijatelj Beagle, pridi, poslušaj
moj načrt, stopiva do človeka, kar na njegov vrt.
Tam se z njim pogovoriva resno, na štiri oči,
mu pokaževa, kako lep je gozd in kako
grozno je, ko ga več ni!

“Čudovita ideja, sova, res pametna si,
pojdiva k človeku, skupaj posadimo
drevo. Ne le enega, kar tri!”

Beagle in sova odideta vsa vesela,
na poti ju je čudovita sončna
svetloba odela.

Kako lepa so drevesa, kako so
koristna!
Tudi hudomušna mravlja bi
lahko bila zavistna.

Vprašanja:

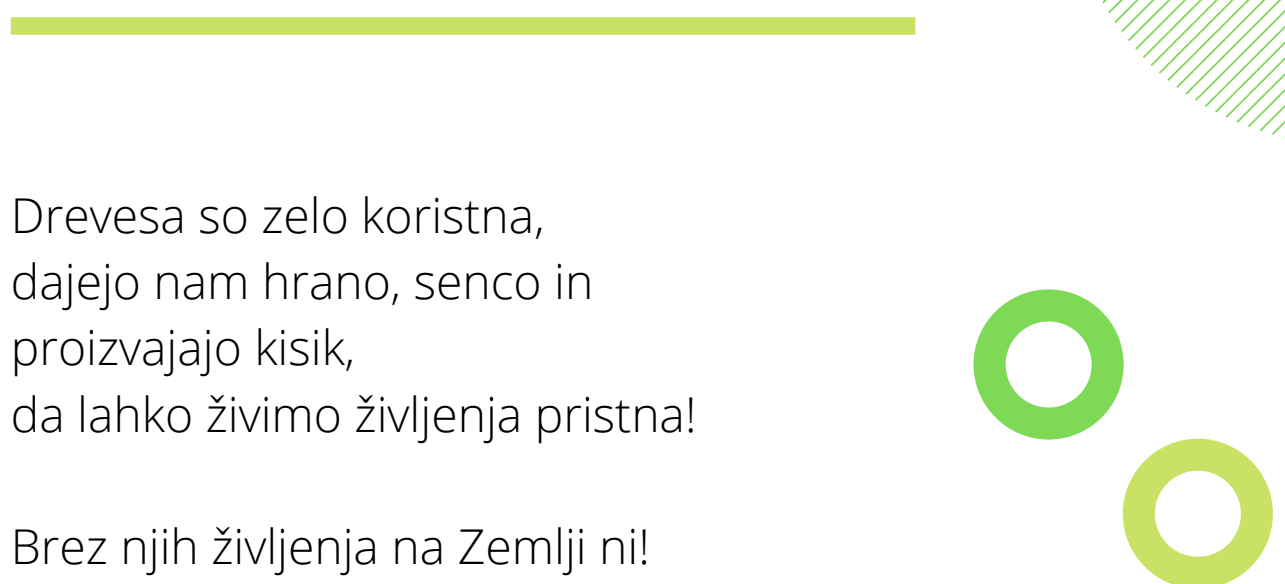
- *Katere dele drevesa poznaš?*
- *Kaj drevesa potrebujejo za svojo rast?*
- *Katera sadna drevesa poznaš in kaj raste na njih?*

Naloga 6: risanje

Tukaj nariši svoje najljubše drevo in poudari njegove najpomembnejše dele.

Drevesa so zelo koristna,
dajejo nam hrano, senco in
proizvajajo kisik,
da lahko živimo življenja pristna!

Brez njih življenja na Zemlji ni!
Zato pouči se dobro človek ti!

Drevesa so tudi dom
številnim živalim,
tudi naši sovi in hudomušni mravlji,
povem ti, se ne šalim!

Majhne, velike, kosmate in
pernate živali,
kaj pravite, naši prijateljčki mali,
bomo skupaj tem živalim pomagali
in njihova drevesa varovali?

Vprašanja:

- Ali lahko živimo brez kisika?
- Zakaj je še pomembno, da imamo gozdove?
- Katere živali vse živijo v gozdu?

Naloga 7: iskanje poti

Naš kuža Beagle se je izgubil v gozdu, ko je iskal cvetoče drevo.

Pomagaj mu poiskati pot, ki vodi do cvetočega drevesa.

V gozdu živijo tudi medved, volk,
zajec in lisica, in ...
ker je ta list premajhen za
vse živali,
bi se lahko zgodila krivica,
ker vseh ne bi našteli
in ne zato, ker volje ne bi imeli.

Kdaj pa kdaj zato pojdimo v gozd,
tudi za zabavo,
poiščimo nekaj teh živali in hkrati živimo
zdravo.

Včasih lahko v gozdu tudi na kakšno
neprijetno žival naletiš,
lahko se v gozdu hitro izgubiš.
Zato se primerno obuj in obleci,
v roke vzemi zemljevid
in šele potem v gozd
z dobro družbo
steci.

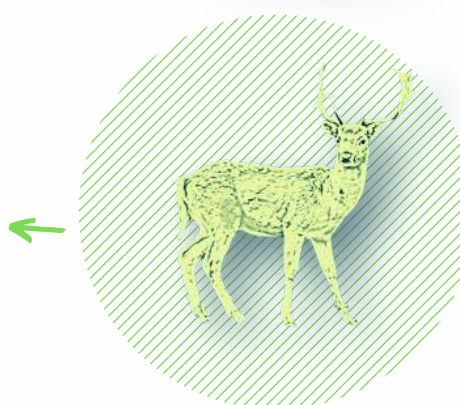
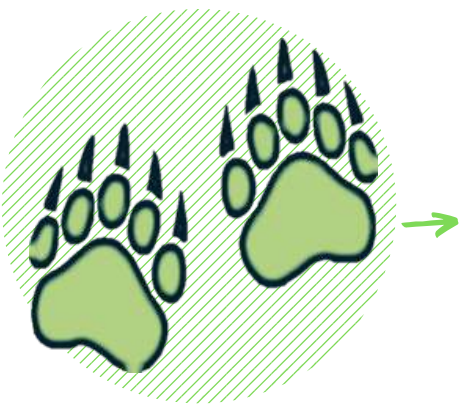
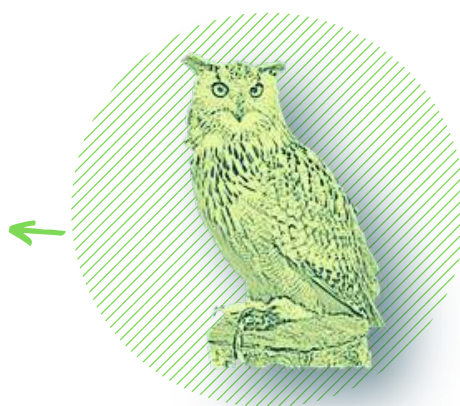
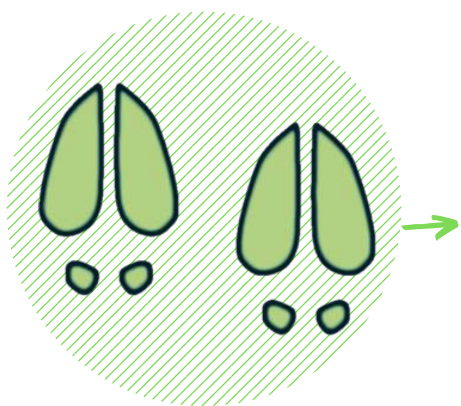
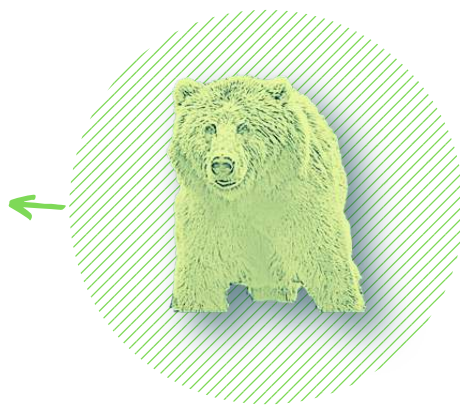
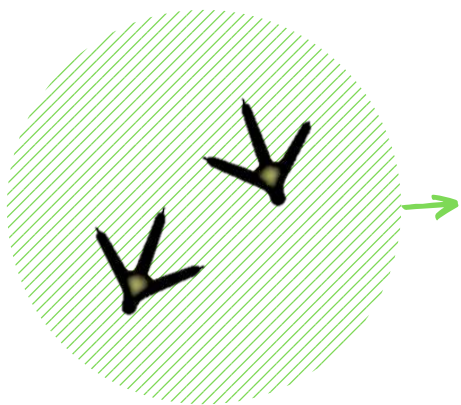
Vprašanja:

- *Ali znaš našteti nekaj žuželk?*
- *Mislite, da so žuželke pomembne za gozd?*
- *Ali so koristne za človeka?*
- *Ali je lahko človek nevaren medvedu?*

Naloga 8: povezovanje

Medtem ko se živali sprehajajo po gozdu, za seboj puščajo sledi. Poveži sledi na levi strani z živalmi na desni, ki puščajo te sledi za sabo.

Živali v gozdu živijo v čudovitem ravnovesju, od ptic, ki letajo nad krošnjami, do veveric, ki skačejo iz drevesa na drevo, in do miške, ki se skriva in koplje luknje v resju.

Gozd ohranjajo čist, zdrav in lep, vse imajo pomembno nalogo na tem svet!

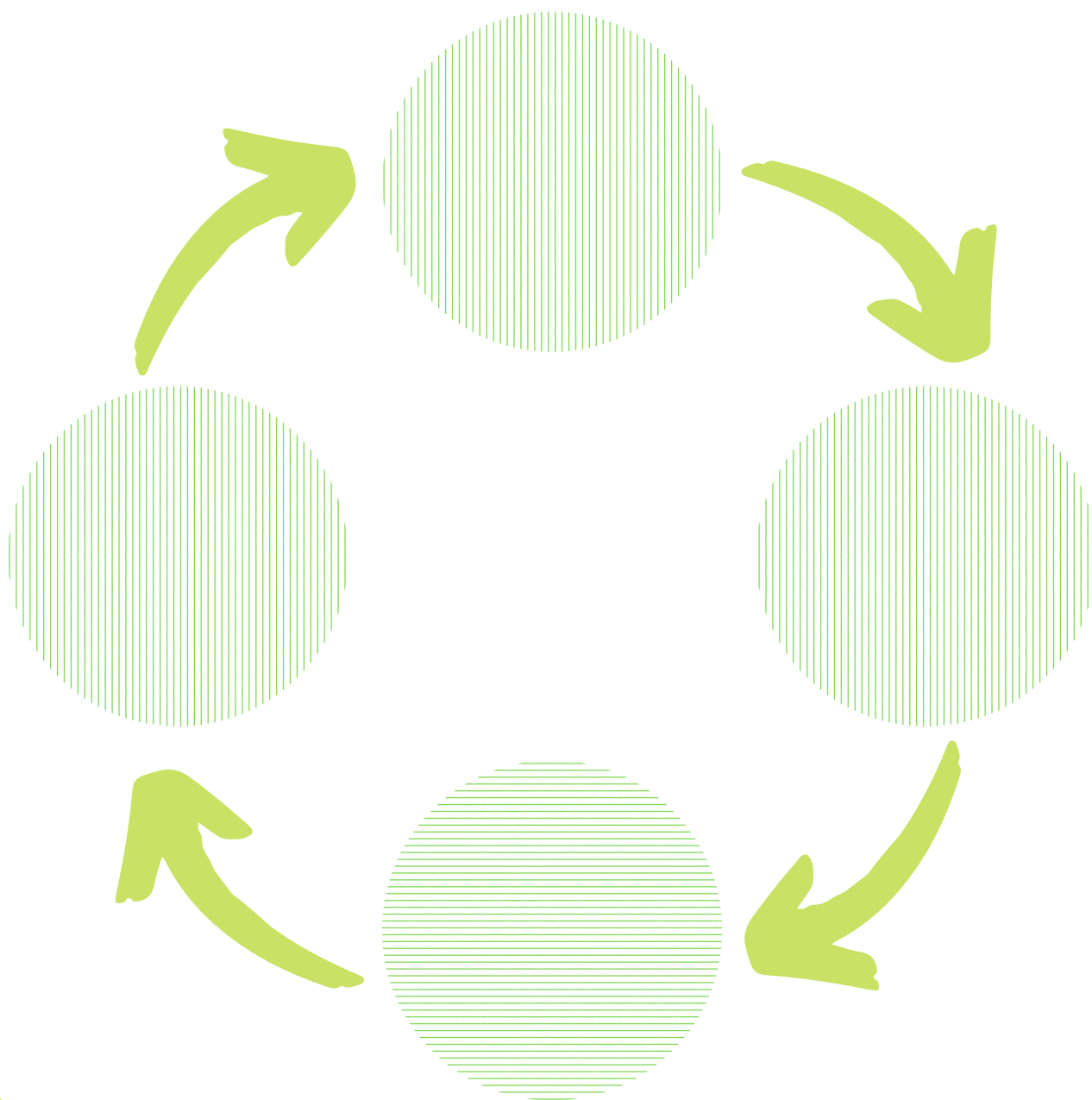
Tudi mi lahko varujemo gozd, da smo vedno v njem spoštljivi gost.

Vprašanja:

- *Ali veš, kaj pomeni 'krog življenja'?*
- *Ali lahko ljudje živimo sami na Zemlji?*
- *Si lahko zamisliš Zemljo brez rastlin, dreves in živali?*

Naloga 9: krog življenja

Na koncu slikanice (na strani 36) so štiri slikice. Izreži jih in prilepi v spodaj pripravljen krog v vrstnem redu, za katerega misliš, da je pravi.

Naš kuža Beagle je na rob gozda
prispel
in zopet v srcu začutil, da bi pel.

Veliko se je naučil, veliko vode
vmes popil in upamo,
da si ti tudi nekaj novega znanja
pridobil.

Pot je še dolga, vendar se ne boj,
kajti Beagle bo v še najmanj treh slikanicah s
teboj!

Deli svoje znanje s prijatelji
naprej in
uživajte skupaj v gozdu, juhej!

Vprašanja:

- Si se naučil/a kaj novega?
- Zakaj je pomembno govoriti o teh problemih?
- Kako lahko s pogovorom ali razmišljanjem o teh problemih pomagamo gozdu?
- Je to, da razmišljamo in se pogovarjamo o tem, dovolj?

Naloga 10

Pusti dober vtis.

Čestitke!

Prišel/a si do konca slikanice in z Beaglom uspešno premagal/a vse naloge!

No, ostaja ti še ena, zelo pomembna naloga:

za to nalogo boš potreboval/a pomoč starša ali učitelja ali učiteljice.

Skupaj poiščite seme drevesa in ga posadite.

Vsak gozd se začne z enim posajenim semenom!

Metodologija

Slikanica je osnovana na učni dejavnosti **Pogovor o bioetiki**. Za poglobitev znanja in razumevanja pomembnosti gozda za naš ekosistem ter kako nasloviti ter vnesti to temo (metode, pristopi) v vaš razred, si pogledjte omenjeno dejavnost in drugo gradivo projekta Beagle tako, da sledite povezavi: www.projectbeagle.eu

Pogovor o bioetiki

Opomba:

Učno dejavnost lahko izvajate z različnimi starostnimi skupinami. Poskrbite, da so stopnja zahtevnosti tematike, število udeležencev in čas izvedbe prilagojeni starostni skupini vaših učencev.

- **Starost:** 7-99 let
- **Čas izvedbe:** 60-90 minut
- **Število udeležencev:** 10-15
- **Pripomočki:** tabla, A4 listi, pisala
- **Pristopi:** sokratski dialog, filozofska razprava
- **Učni cilji**
  - Spodbujati udeležence, da:
    - razmislijo o svojem odnosu do narave,
    - razumejo naravne procese,
    - razvijajo svojo povezanost z naravo,
    - razmišljajo kritično.

Uvod

Prva tovrstna oblika sokratskega pogovora je bila leta 1992 v Parizu organizirana na pobudo profesorja filozofije iz *Institut d'études politiques de Paris*, Marca Sauteta (1947-1998). Dejavnost, ki je pred vami, je prirejena različica.

Korak za korakom – kako izvesti to učno dejavnost

- Kadar delate z otroci, poskrbite, da se počutijo dobro in so sproščeni.
- Sedijo lahko, kakor želijo, le da vidijo voditelja.
- Voditelj se predstavi in otrokom predstavi pravila pri dejavnosti:
  - o Če želite kaj povedati, dvignite roko.
  - o Dobro poslušajte druge otroke, ko ti govorijo.
  - o Razmislite o temah in vprašanjih ter povejte tudi svoje mnenje.

Voditelj pojasni potek dejavnosti

- Udeleženci naj najprej predlagajo pet do deset tem, ki so povezane z naravo.
- Če delate z mlajšimi otroci (7-12 let), lahko teme predlagate tudi sami. Lahko izberete tudi teme iz seznama na naslednji strani:

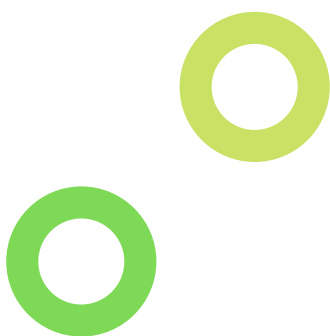
Primeri za razpravo:

- **Volkovi.** So to dobre ali slabe živali?
- **Ali je dopustno, da so živali zaprte v živalskih vrtovih?**
- **Ali je to dobro, da imajo ljudje hišne ljubljence?**
- **Ali so živali tudi grde? Ali jih imamo lahko vseeno radi?**

Naslednji koraki

- Ko voditelj predstavi tematike, vpraša otroke, o kateri bi želeli razpravljati. Spodbudite otroke, da teme izberejo sami. (Če ta tema ni povezana z bioetiko, jim to poizkušajte razložiti in skupaj izberite drugo temo, ki je povezana z bioetiko.)
- Vsak predlog voditelj zapišena tablo.
- Vsak predlog mora ta, ki ga predlaga utemeljiti z enim ali dvema stavkoma.
- Otroci nato glasujejo o tem, kateri predlog jim je najbližji.
- **Začnite z razpravo.** Razpravo začne voditelj tako, da predstavi tematiko s pomočjo določenega avtorja, videa ali pesmi. Poizkusite najti nekaj zanimivega in nato o tem vprašajte otroke.
- **Na primer:** *Ali mislite, da so volkovi slabe živali?*

- Spodbudite otroke, da odgovorijo. Sledite odgovorom otrok in jih nato **izzovite z vprašanji**: Kaj mislite o splošnem mnenju ljudi, da so volkovi slabi? Zakaj so volkovi v vsaki pravljici slabi oziroma zlobneži?
- Vprašanja naj bodo povezana z prej podanimi odgovori.
Možna vprašanja:
  - Ali so volkovi slabi do ljudi ali so ljudje slabi do volkov?
  - Kdo odloča o tem, ali je volk dober ali slab? Kdo komu naredi več škode, volkovi ljudem ali ljudje volkovom? Zakaj? Itd.
- Cilj dejavnosti ni, da najdemo pravilen odgovor, marveč to, **da otroci razmišljajo o naravi in odnosu do le-te.**
- Po 45 minutah razprave voditelj to zaključi. Če delate delavnico s starejšimi otroci, če to želijo in če to dovoljuje čas, lahko razpravo tudi podaljšate.
- Na koncu razprave si vzemite 5 minut časa in vsak izmed otrok naj poda misel o dejavnosti. Kako se počuti, kaj se je naučil, kaj bi spremenil itd.

Napotki

Pomoč voditeljem za sokratsko metodo (Reich, 2003):

- Poiščite primeren prostor.
- Spoznajte se z udeleženci.
- Pojasnite navodila.
- Postavite vprašanje in pustite dovolj časa za odgovore. Tišina je dobrodošla. Če odgovora ni, vprašanje preoblikujte.
- Ne bojte se ustvariti “produktivnega neugodja”. Dovolite času čas. Ne bežite od neprijetne situacije. To je najboljši trenutek za učenje.
- Različnost je dobrodošla.
- Ne zavračamo “norih” idej, saj le-te velikokrat odpirajo nove perspektive, sproščajo vzdušje in spodbujajo k sodelovanju.
- Vedno preverjajte odgovore z dodatnimi vprašanji, da razjasnite morebitna nerazumevanja.
- Voditelj je vedno odprt za nova spoznanja.

Za več informacij o projektu BEAGLE in drugih prostodostopnih učnih gradivih obiščite stran na spodnji povezavi:

www.beagleproject.eu

Partnerji projekta BEAGLE:

Društvo
"Mala filozofija"
(Zadar, Hrvaška)

STePS
(Bologna, Italija)

Društvo Internet Now!
(Atene, Grčija)

Univerza v Ljubljani - Teološka fakulteta
(Ljubljana, Slovenija)

Univerza v Splitu - Center za integrativno bioetiko
(Split, Hrvaška)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AGENCY FOR
MOBILITY AND
EU PROGRAMMES

beagle
Bioethical Education
and Attitude Guidance
for Living Environment

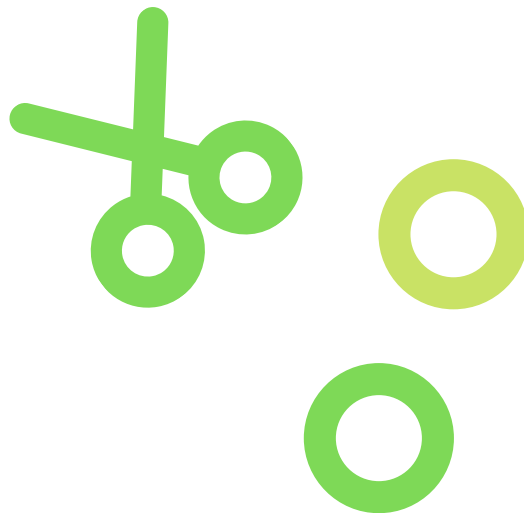
Slike za izdelovanje

Na naslednjih straneh lahko najdete slike, ki jih lahko uporabite pri reševanju **naloge 1 (na strani 8)** in **naloge 9 (na strani 24)** v slikanici.

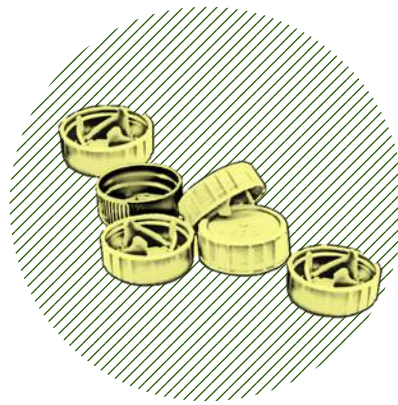
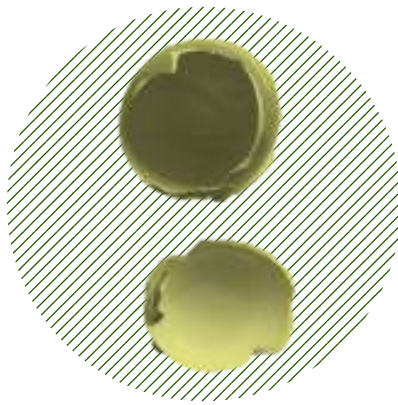
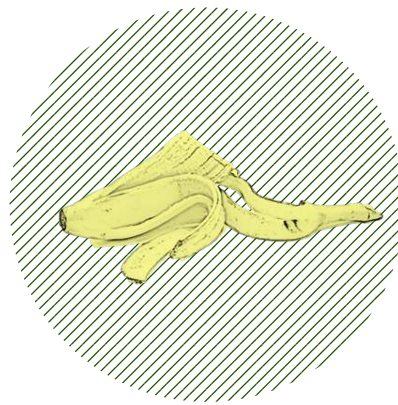
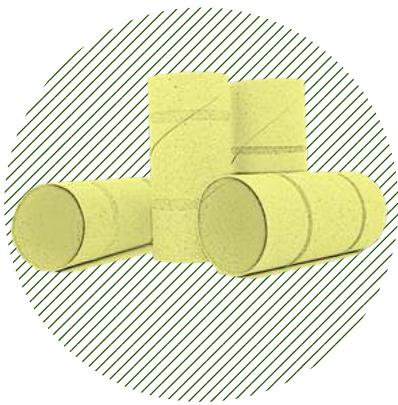
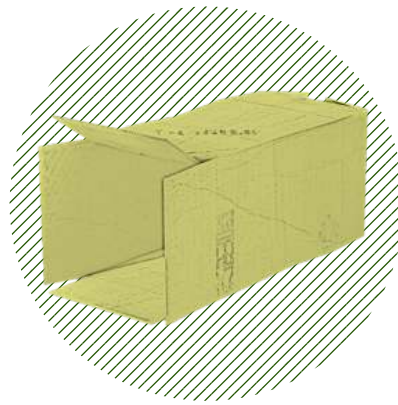
Za to dejavnost boste potrebovali škarje in lepilo.

Naloge pa seveda lahko ne glede na predlagano rešite tudi z risanjem ali na kakršenkoli drug ustvarjalen način.

Slike za nalogo 1: reciklaža (na strani 8)

Slike za nalogo 9: krog življenja
(na strani 24)

